

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2007 M. KOVO 14 D. NUTARIMO NR. 255 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. kovo 8 d. Nr. 166
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a:**

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimą Nr. 255 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 4, 5 dalimis ir 10 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a:**

Patvirtinti Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus (pridedama).“

2. Nustatyti, kad iki įsigaliojant šiam nutarimui pradėtos Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo procedūros baigiamos pagal galiojusią iki įsigaliojant šiam nutarimui tvarką.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2007 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 255
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. kovo 8 d. nutarimo Nr. 166
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai (toliau – Nuostatai) reguliuoja:

1.1. Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Komisija) darbo organizavimą;

1.2. rašytinių Lietuvos Respublikos aukščiausiosios valdžios – Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko ir valdymo institucijų, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau – Centras), savivaldybių administracijų (toliau – teikianti institucija ar įstaiga) teikimų ir prašymų skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybines pensijas asmenims, atitinkantiems Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatyme (toliau – Valstybinių pensijų įstatymas) ir Nuostatuose nustatytas sąlygas ir kriterijus (toliau – teikimai) ir dokumentų skirti Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas (toliau – pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos) pateikimą Komisijai;

1.3. daugiavaikių motinų pagimdytų (įvaikintų) ir išaugintų vaikų gero išauklėjimo bei pačių motinų elgesio vertinimo kriterijus ir sąlygas teisei į antrojo laipsnio valstybinę pensiją nustatyti;

1.4. dokumentų, reikalingų pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinėms pensijoms, valstybinėms našlių ir našlaičių pensijoms skirti, pateikimą ir šių pensijų skyrimą;

1.5. pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, Lietuvos Respublikos personalinių bei respublikinės ir vietinės reikšmės personalinių pensijų, paskirtų iki 1995 m. sausio 1 d. (toliau – personalinės pensijos), mokėjimą.

2. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos skiriamos nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį priimtas sprendimas skirti šią pensiją, pirmos dienos.

Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas, valstybines našlių ir našlaičių pensijas, personalines pensijas moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo

valdyba) įgaliota Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga (toliau – pensijas mokanti įstaiga).

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Valstybinių pensijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS

KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

4. Komisijai vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu Komisijos pirmininkas negali eiti savo pareigų (laikino nedarbingumo laikotarpiu, atostogų, komandiruočių metu ir kitais atvejais), jo funkcijas atlieka Komisijos pirmininko pavaduotojas, išskyrus Nuostatų 5.4 papunktyje nurodytą atvejį.

5. Komisijos pirmininkas atlieka šias funkcijas:

5.1. šaukia komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja arba priima sprendimą organizuoti Komisijos narių rašytinę apklausą (toliau – rašytinė apklausa);

5.2. Komisijos vardu teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė) pasiūlymus su būtinais dokumentais dėl pirmojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo, taip pat – Komisijos pasiūlymus su būtinais dokumentais dėl sprendimų skirti šias pensijas panaikinimo;

5.3. priima sprendimus dėl valstybinių našlių ir našlaičių pensijų skyrimo ar neskyrimo;

5.4. įgalioja Komisijos pirmininko pavaduotoją atlikti Nuostatų 5.3 papunktyje nurodytą funkciją, jeigu negali eiti savo pareigų (laikino nedarbingumo laikotarpiu, atostogų, komandiruočių metu ir kitais atvejais).

6. Komisijos veiklos forma yra posėdžiai arba rašytinė apklausa. Posėdis arba rašytinė apklausa organizuojami ne rečiau kaip kartą per 2 mėnesius.

Komisijos pirmininko sprendimu Komisijos sprendimai gali būti priimami remiantis rašytinės apklausos rezultatais. Tokiu atveju Komisijos nariai raštu išreiškia savo pritarimą ar nepritarimą pateiktiems klausimams, jį patvirtindami parašu, ir pateikia savo pozicijas asmeniškai Komisijos sekretoriui arba atsiunčia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – ministerija) registruotu laišku. Komisijos sprendimai priimami ir įforminami Nuostatų 9 ir 10 punktuose nustatyta tvarka.

7. Komisijos posėdžius protokoluoja Komisijos sekretorius. Komisijos sekretorių iš ministerijos valstybės tarnautojų ar darbuotojų skiria Komisijos pirmininkas.

8. Komisijos sekretorius atsakingas už dokumentų parengimą Komisijos posėdžiui arba rašytinei apklausai. Komisijos pirmininkui priėmus sprendimą surengti rašytinę apklausą Komisijos sprendimams priimti, Komisijos sekretorius per 3 darbo dienas nuo tos dienos, kurią gavo Komisijos pirmininko pavedimą organizuoti rašytinę apklausą, registruotu laišku apie rengiamą rašytinę apklausą informuoja Komisijos narius (išskyrus Komisijos pirmininką ir Komisijos pirmininko pavaduotoją), prideda Komisijos sprendimams priimti reikalingus dokumentus, nurodo Komisijos pirmininko paskirtą datą, iki kurios Komisijos nariai Nuostatų

6 punkto antrojoje pastraipoje nustatyta tvarka turi pateikti savo pozicijas pateiktais klausimais.

Komisijos pirmininkui ir Komisijos pirmininko pavaduotojui dokumentus ir informaciją, nurodytus šio punkto pirmojoje pastraipoje, asmeniškai pateikia Komisijos sekretorius.

9. Komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė Komisijos narių. Komisijos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas – Komisijos pirmininko balsas.

Rašytinė apklausa yra teisėta, jeigu iki Komisijos pirmininko paskirtos datos Nuostatų 6 punkto antrojoje pastraipoje nustatyta tvarka savo pozicijas pateikia daugiau kaip pusė Komisijos narių. Komisijos sprendimai priimami įvertinus rašytinės apklausos rezultatus šio punkto pirmojoje pastraipoje nustatyta tvarka.

10. Komisijos posėdyje ar rašytinės apklausos būdu priimti sprendimai įforminami protokolu, kurį pasirašo Komisijos pirmininkas (kai Komisijos pirmininkas negali eiti savo pareigų, – Komisijos pirmininko pavaduotojas) ir Komisijos sekretorius.

Priėmus Komisijos sprendimą rašytinės apklausos būdu, prie protokolo pridedami pašto paslaugų teikėjo išduotas dokumentas apie Komisijos nariams išsiųstus registruotus laiškus ir Komisijos narių pasirašytos pozicijos pateiktais klausimais.

11. Komisijai priėmus sprendimą dėl informacijos stokos atidėti teikimo svarstymą, Komisijos sekretorius per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja teikiančias institucijas ar įstaigas apie Komisijos priimtą sprendimą ir paprašo pateikti papildomą informaciją. Teikiančios institucijos ar įstaigos papildomą informaciją Komisijai turi pateikti per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Jeigu tokia informacija nepateikiama per nustatytą terminą, Komisijos sprendimu dokumentai grąžinami teikiančioms institucijoms ar įstaigoms.

Jeigu teikiančios institucijos ar įstaigos pateikia ne visus Nuostatuose nurodytus dokumentus, kurių reikia pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinei pensijai skirti, Komisijos sekretorius per 5 darbo dienas nuo dokumentų ministerijoje gavimo dienos raštu kreipiasi į teikiančią instituciją ar įstaigą, prašydamas pateikti trūkstamus dokumentus, ir raštu informuoja, kad teikimas dėl pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo nebus teikiamas Komisijai nagrinėti, iki bus pateikti visi trūkstami dokumentai.

12. Teikiančios institucijos ar įstaigos apie Komisijos sprendimus skirti antrojo laipsnio valstybines pensijas raštu informuojamos per 5 darbo dienas nuo Komisijos sprendimo priėmimo dienos.

Asmenį apie Vyriausybės nutarimą skirti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją arba Komisijos sprendimą skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją per šio punkto pirmojoje pastraipoje nurodytą terminą raštu informuoja Komisijos sekretorius, kartu nurodydamas pensijas mokančią įstaigą.

Asmuo ir teikianti institucija ar įstaiga apie Komisijos sprendimą neskirti antrojo laipsnio valstybinės pensijos raštu informuojami per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo

dienos, kartu nurodant tokio sprendimo priežastis. Pateikti dokumentai dėl antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo grąžinami teikiančiai institucijai ar įstaigai.

13. Ministerijoje saugomi Komisijos protokolai ir Komisijos pirmininko arba jo įgalioto Komisijos pirmininko pavaduotojo sprendimai dėl valstybinių našlių ir našlaičių pensijų.

III SKYRIUS

TEIKIMAI IR DOKUMENTAI DĖL PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO IR JŲ PATEIKIMAS KOMISIJAI

14. Asmenys, turintys teisę gauti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybines pensijas, arba jų įgalioti asmenys, arba globėjai, jeigu asmenys pripažinti neveiksniais šioje srityje (toliau kartu – teisėti atstovai), dėl pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo kreipiasi atvykę arba registruotu laišku į teikiančią instituciją ar įstaigą.

15. Asmenys, nurodyti Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte, arba jų teisėti atstovai dėl pirmojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo, atsižvelgiant į eitas pareigas, atitinkamai kreipiasi arba į Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliariją, arba į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliariją, arba į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliariją.

Asmenys, nurodyti Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 3 dalies 2 punkte, arba jų teisėti atstovai dėl pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo kreipiasi į Kūno kultūros ir sporto departamentą prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Asmenys, nurodyti Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punkte, arba jų teisėti atstovai dėl pirmojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo kreipiasi į Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją.

Asmenys, nurodyti Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 3 punkte, arba jų teisėti atstovai dėl antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo kreipiasi į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją.

Asmenys, nurodyti Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte, 2 dalies 2 ir 3 punktuose, 3 dalies 2 ir 3 punktuose, arba jų teisėti atstovai teikiančiai institucijai ar įstaigai, į kurią kreipiasi dėl pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo, kartu su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu (Lietuvos Respublikos piliečio pasu, Lietuvos Respublikos pasu, Lietuvos Respublikos diplomatinio pasu, asmens tapatybės kortele) arba šio dokumento kopija pateikia Nuostatų 16.1 ir 16.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus.

Asmenys, nurodyti Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 2 dalies 1 punkte, arba jų teisėti atstovai dėl pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo kreipiasi į Centrą ir kartu su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu (Lietuvos Respublikos piliečio pasu, Lietuvos Respublikos pasu, Lietuvos Respublikos diplomatinio pasu, asmens tapatybės kortele) arba šio dokumento kopija pateikia Nuostatų 16.3 papunktyje nurodytą dokumentą.

Motinos, pagimdžiusios (įvaikinusios) 5 ir daugiau vaikų, išauginusios juos iki 8 metų ir gerai išauklėjusios (toliau – daugiavaikės motinos), arba jų teisėti atstovai dėl antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje daugiavaikė motina yra deklaravusi gyvenamąją vietą ar faktiškai gyvena, administraciją (o išvykusi nuolat gyventi į užsienį – į savivaldybės, kurios teritorijoje iki išvykimo gyveno, administraciją) (toliau – savivaldybės administracija) ir kartu su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu (Lietuvos Respublikos piliečio pasu, Lietuvos Respublikos pasu, Lietuvos Respublikos diplomatinio pasu, asmens tapatybės kortele) arba šio dokumento kopija pateikia Nuostatų 16.1, 16.3, 17.1–17.5 papunkčiuose nurodytus dokumentus.

Jeigu prašymą skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją pateikia asmens teisėtas atstovas, kartu teikiančiai institucijai ar įstaigai turi būti pateikiamas dokumentas, patvirtinantis teisę atstovauti, ir teisėto atstovo asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas arba šių dokumentų kopijos.

Jeigu prašymą skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją pateikia asmuo, kuris yra pripažintas ribotai veiksniu šioje srityje, jam nustatyta rūpyba ir paskirtas rūpintojas, kartu teikiančiai institucijai ar įstaigai turi būti pateikiami dokumentai, patvirtinantys rūpybos nustatymą ir rūpintojo paskyrimą, taip pat rūpintojo asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas arba šių dokumentų kopijos ir rūpintojo rašytinis sutikimas dėl kreipimosi skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją.

16. Teikianti institucija ar įstaiga (išskyrus Centrą, kuris pateikia Nuostatų 16.2–16.4 papunkčiuose nurodytus dokumentus) kartu su teikimu skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją Komisijai pateikia:

16.1. asmens prašymą skirti pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją, kuriame nurodytas vienas iš Nuostatų 37 punkte nustatytų pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavimo būdų, kuriuo pageidaujama gauti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją; kartu nurodoma, ar asmeniui yra paskirta ir iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų mokama valstybinė pensija, išskyrus valstybinę našlių ar našlaičių pensiją;

16.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento (Lietuvos Respublikos piliečio paso, Lietuvos Respublikos paso, Lietuvos Respublikos diplomatinio paso, asmens tapatybės kortelės) kopiją;

16.3. jeigu asmuo yra netekęs 60 ir daugiau procentų darbingumo, – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba) išduotą darbingumo lygio pažymą arba šio dokumento kopiją;

16.4. dokumentus, patvirtinančius atitinkamą asmens statusą pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinei pensijai skirti, arba šių dokumentų kopijas (išskyrus daugiavaikės motinas):

16.4.1. aukščiausiesiems valstybės pareigūnams – dokumentus, patvirtinančius asmens paskyrimą eiti atitinkamas pareigas (Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko, Lietuvos

Respublikos Seimo Pirmininko, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininko) ir šių pareigų ėjimo trukmę;

16.4.2. asmenims, kuriems suteiktas garbės donoro vardas, – dokumentą, patvirtinantį garbės donoro vardo suteikimą;

16.4.3. olimpinių žaidynių čempionams (aukso medalio laimėtojams), olimpinių žaidynių prizininkams (sidabro, bronzos medalių laimėtojams), parolimpinių žaidynių čempionams, olimpinių sporto šakų pasaulio čempionams, olimpinių kurčiųjų žaidynių čempionams – dokumentą, patvirtinantį pasiektą laimėjimą;

16.4.4. ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams – dokumentą, patvirtinantį kario savanorio teisinio statuso pripažinimą;

16.4.5. labiausiai pasižymėjusiems neginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – laisvės kovų dalyviams – dokumentą, patvirtinantį laisvės kovų dalyvio teisinio statuso pripažinimą;

16.4.6. Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatams – dokumentą, patvirtinantį, kad asmuo paskelbtas Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatu.

17. Dėl antrojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo daugiavaikėms motinoms savivaldybių administracijos kartu su Nuostatų 16 punkte nurodytais dokumentais Komisijai pateikia šiuos dokumentus (daugiavaikės motinos vaikų (įvaikių), mirusių iki 8 metų, dokumentai neteikiami):

17.1. visų vaikų (įvaikių) charakteristikas, kurias gali išduoti (asmens pasirinkimu) mokymo įstaiga, kurioje jis mokosi ar studijuoja, darbdavys, bendruomenė, bendrija, organizacija, asociacija, kurios narys asmuo yra, arba asmens gyvenamosios vietos seniūnas (savivaldybėse, kuriose seniūnijos neįsteigtos, – seniūno funkcijas atliekančio savivaldybės administracijos struktūrinio padalinio, o vaikų, gyvenančių užsienio valstybėje, – tos valstybės atitinkamos savivaldos institucijos); charakteristikos turi būti išduotos ne anksčiau kaip prieš 2 mėnesius iki daugiavaikės motinos prašymo skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją pateikimo savivaldybės administracijai dienos;

17.2. daugiavaikės motinos gyvenimo aprašymą;

17.3. vaikų (įvaikių) gimimo liudijimų ar kitų motinystės ryšius patvirtinančių dokumentų kopijas ar šiuose dokumentuose nurodytų duomenų išrašus iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro;

17.4. vaikų (įvaikių) mirties liudijimo ar kitų mirties faktą patvirtinančių dokumentų kopijas ar šiuose dokumentuose nurodytų duomenų išrašus iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro;

17.5. dokumentų, patvirtinančių daugiavaikės motinos ir (ar) jos vaikų (įvaikių) pavardės keitimą, kopijas ar šiuose dokumentuose nurodytų duomenų išrašus iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro, jeigu Nuostatų 17.3 papunktyje nurodytame dokumente nėra vaiko (įvaikio) ir daugiavaikės motinos asmens kodų.

18. Dokumentų, nurodytų Nuostatų 16.3, 17.3–17.5 papunkčiuose, teikiančios institucijos ar įstaigos iš asmenų gali reikalauti tik tais atvejais, jeigu šiuose dokumentuose

nurodytų asmens duomenų nėra valstybės ir žinybiniuose registruose ar valstybės, savivaldybių informacinėse sistemose. Jeigu šie asmens duomenys yra valstybės ir žinybiniuose registruose ar valstybės, savivaldybių informacinėse sistemose, teikiančios institucijos ar įstaigos praneša asmeniui, kuris kreipiasi dėl pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo, kad jam šių dokumentų ar juose nurodytų duomenų pateikti nereikia.

19. Teikiančios institucijos ar įstaigos Komisijai turi teikti dokumentų originalus arba patvirtintas jų kopijas.

Asmenys teikiančioms institucijoms ar įstaigoms teikia, įskaitant tuos atvejus, kai dokumentai siunčiami registruotu laišku, dokumentų originalus arba šių dokumentų kopijas. Dokumentų kopijos turi būti patvirtintos dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro ar kito asmens, įgaliojimo atlikti notarinius veiksmus, arba konsulinio pareigūno, arba kito kompetentingos užsienio valstybės pareigūno, arba teikiančių institucijų ar įstaigų administracijų darbuotojų, įgaliojimo tvirtinti dokumentų kopijų tikrumą.

Asmenims pateikus teikiančioms institucijoms ar įstaigoms dokumentų originalus, teikiančių institucijų ar įstaigų administracijų darbuotojai, įgaliojimo tvirtinti dokumentų kopijų tikrumą, padaro dokumentų kopijas, patvirtina dokumentų kopijų tikrumą ir dokumentų originalus grąžina juos pateikusiam asmeniui. Užsienio valstybių išduoti oficialūs dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą ir legalizuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. 1079 „Dėl Dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (*Apostille*) tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka arba patvirtinti pažyma *Apostille*, jeigu tarptautinės sutartys ir susitarimai nenumato kitaip.

20. Jeigu Komisijai dokumentus skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją pateikia kita, o ne teikianti institucija ar įstaiga, ministerija juos per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo ministerijoje dienos persiunčia atitinkamai teikiančiai institucijai ar įstaigai su prašymu įvertinti asmens teikimo Komisijai skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją galimybę, kartu apie tai raštu informuodama dokumentus pateikusi subjektą.

21. Prašymo pateikimo teikiančioms institucijoms ar įstaigoms diena laikoma diena, kurią jos gavo asmens prašymą. Kartu su prašymu turi būti pateikti visi Nuostatų 15 punkte nurodyti dokumentai. Kai prašymas ir dokumentai, nurodyti Nuostatų 15 punkte, siunčiami registruotu laišku, prašymo pateikimo diena laikoma vietos pašto spaude pažymėta jų išsiuntimo diena. Jeigu asmuo kartu su prašymu pateikia ne visus dokumentus, nurodytus Nuostatuose, kurių reikia pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinei pensijai skirti, teikiančios institucijos ar įstaigos per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos kreipiasi į asmenį prašydamos per nustatytą terminą pateikti trūkstamus dokumentus. Jeigu per teikiančios institucijos ar įstaigos nustatytą terminą reikiamų dokumentų asmuo nepateikia, jo prašymas laikomas nepateiktu, o dokumentai grąžinami asmeniui.

22. Teikiančių institucijų ar įstaigų teikimai Komisijai skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją su dokumentais, nurodytais Nuostatų 16–17 punktuose, siunčiami ministerijai registruotu laišku arba pateikiami Komisijos sekretoriui asmeniškai.

Teikiančios institucijos ar įstaigos apie Komisijai pateiktą teikimą skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją asmenį raštu informuoja per 5 darbo dienas nuo teikimo išsiuntimo ar pateikimo asmeniškai Komisijos sekretoriui dienos.

23. Komisija priima sprendimus dėl teikimų skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją, kurie Komisijai su visais reikiama dokumentais, nurodytais Nuostatų 16 ir 17 punktuose, pateikti ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki Komisijos posėdžio arba iki registruoto laiško dėl rašytinės apklausos organizavimo Komisijos nariams išsiuntimo dienos. Teikimai, pateikti likus mažiau nei 10 darbo dienų iki Komisijos posėdžio arba iki registruoto laiško dėl rašytinės apklausos organizavimo Komisijos nariams išsiuntimo dienos, nagrinėjami kitame posėdyje arba per kitą rašytinę apklausą, jeigu Komisija nenusprendžia kitaip.

IV SKYRIUS

DAUGIAVAIKIŲ MOTINŲ ELGESIO BEI JŲ VAIKŲ (ĮVAIKIŲ) GERO IŠAUKLĖJIMO VERTINIMO KRITERIJAI IR SĄLYGOS TEISEI Į ANTROJO LAIPSNIO VALSTYBINĘ PENSIJĄ NUSTATYTI

24. Nustatant daugiavaikės motinos teisę gauti antrojo laipsnio valstybinę pensiją, atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

24.1. daugiavaikės motinos pagimdyti (įvaikinti) ir išauginti vaikai (įvaikiai) turi būti gerai išauklėti;

24.2. daugiavaikės motinos elgesys turi atitikti visuomenės pripažintas elgesio normas.

25. Daugiavaikės motinos vaikas (įvaikis) nelaikomas gerai išauklėtu, jeigu jis:

25.1. nuteistas už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą – nesvarbu, ar teistumas išnykęs ar ne (išskyrus atvejus, kai įvaikiai už sunkius ar labai sunkius nusikaltimus buvo nuteisti iki įvaikinimo);

25.2. nuteistas už nesunkius ar apysunkius nusikaltimus ir teistumas neišnykęs arba nepanaikintas (išskyrus atvejus, kai įvaikiai už nesunkius ar apysunkius nusikaltimus buvo nuteisti iki įvaikinimo).

26. Daugiavaikės motinos elgesys nelaikomas atitinkančiu visuomenės pripažintas elgesio normas, jeigu:

26.1. ji buvo nuteista už nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą vaikui (įvaikiui) ir šeimai ar nusikaltimą, susijusį su jos vaiko (įvaikio) sveikatos sutrikdymu ar gyvybės atėmimu, ar kitą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą;

26.2. ji nuteista už kitus nesunkius ar apysunkius nusikaltimus ir teistumas neišnykęs arba nepanaikintas;

26.3. bent vienam iš vaikų (įvaikių) yra ar buvo nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), jis augo socialinės globos įstaigoje ar buvo įvaikintas (išskyrus atvejus, kai vaiką (įvaikį) įvaikino daugiavaikės motinos sutuoktinis) ir (ar) daugiavaikei motinai buvo apribota

tėvų valdžia, išskyrus atvejus, kai laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) nustatyta dėl susiklosčiusių objektyvių aplinkybių (daugiavaikės motinos ligos ir panašiai), taip pat jeigu vaikas (įvaikis) augo socialinės globos įstaigose dėl savo sveikatos būklės, reikalaujančios specialiosios specialistų priežiūros ir (ar) pagalbos;

26.4. dėl daugiavaikės motinos piktnaudžiavimo alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, priklausomybės nuo azartinių lošimų, psichologinės, fizinės ar seksualinės prievartos prieš savo vaikus (įvaikius) naudojimo arba gaunamos valstybės paramos panaudojimo ne šeimos interesams jos vaikai (įvaikiai) augo ar auga socialinės rizikos šeimoje, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme.

27. Savivaldybių administracijos teikimus Komisijai skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją daugiavaikėi motinai tais atvejais, kai daugiavaikės motinos bent vienam iš vaikų (įvaikių) yra ar buvo nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) dėl susiklosčiusių objektyvių aplinkybių (daugiavaikės motinos ligos ir panašiai) arba kai vaikas (įvaikis) augo socialinės globos įstaigose dėl savo sveikatos būklės, reikalaujančios specialiosios specialistų priežiūros ir (ar) pagalbos, gali teikti, kai daugiavaikė motina pateikia šias aplinkybes patvirtinantį dokumentą.

28. Jeigu daugiavaikės motinos vaikas (įvaikis) arba (ir) pati daugiavaikė motina buvo nuteisti už nusikalstamą veiką, išskyrus Nuostatų 25.1 ir 26.1 papunkčiuose nurodytas nusikalstamas veikas, savivaldybių administracijos gali teikti Komisijai teikimą skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją daugiavaikėi motinai tik teistumui išnykus ar jį panaikinus.

29. Savivaldybės administracijos teikimas Komisijai privalo būti motyvuotas ir jame turi būti nurodytos visos sprendimo dėl antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo ar neskyrimo daugiavaikėi motinai priėmimui galinčios turėti įtakos aplinkybės.

V SKYRIUS

DOKUMENTŲ, REIKALINGŲ VALSTYBINĖMS NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ PENSIJOMS SKIRTI, PATEIKIMAS IR ŠIŲ PENSIJŲ SKYRIMAS

30. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjo našlys, turintis teisę pagal Valstybinių pensijų įstatymo 9 straipsnį gauti valstybinę našlių pensiją, arba našlio įgaliotas asmuo, arba globėjas, jeigu našlys pripažintas neveiksnium šioje srityje (toliau kartu – našlio teisėtas atstovas), Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigai kartu su prašymu, kuriame nurodomas vienas iš Nuostatų 37 punkte nustatytų valstybinės našlių pensijos gavimo būdų, kuriuo pageidaujama gauti šią pensiją, skirti valstybinę našlių pensiją pateikia šiuos dokumentus:

30.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (Lietuvos Respublikos piliečio pasą, Lietuvos Respublikos pasą, Lietuvos Respublikos diplomatinį pasą arba asmens tapatybės kortelę) arba šio dokumento kopiją;

30.2. jeigu našliui nustatytas darbingumo lygis, – Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduotą darbingumo lygio pažymą arba šio dokumento kopiją;

30.3. pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjo mirties liudijimą ar kitus mirties faktą patvirtinančius dokumentus arba šių dokumentų kopijas;

30.4. santuokos liudijimą ar kitus santuoką su mirusiuoju pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėju patvirtinančius dokumentus arba šių dokumentų kopijas;

30.5. jeigu prašymą skirti valstybinę našlių pensiją pateikia našlio teisėtas atstovas, – dokumentą, patvirtinantį teisę atstovauti, ir teisėto atstovo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba šių dokumentų kopijas;

30.6. jeigu prašymą skirti valstybinę našlių pensiją pateikia asmuo, kuris pripažintas ribotai veiksniu šioje srityje, jam nustatyta rūpyba ir paskirtas rūpintojas, – dokumentus, patvirtinančius rūpybos nustatymą ir rūpintojo paskyrimą, taip pat rūpintojo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba šių dokumentų kopijas ir rūpintojo rašytinį sutikimą dėl kreipimosi skirti valstybinę našlių pensiją.

31. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjo našlaitis, turintis teisę pagal Valstybinių pensijų įstatymo 9 straipsnį gauti valstybinę našlaičių pensiją (pilnametis našlaitis arba jo įgaliotas asmuo, arba globėjas, jeigu našlaitis pripažintas neveiksniu šioje srityje, arba nepilnamečio našlaičio likęs gyvas vienas iš tėvų (įtėvių) (toliau – tėvas), arba globėjas ar rūpintojas (toliau kartu – našlaičio teisėtas atstovas), arba nepilnametis nuo 14 iki 18 metų, turintis tėvo arba rūpintojo sutikimą dėl kreipimosi skirti valstybinę našlaičių pensiją, našlaitis arba nepilnametis nuo 16 iki 18 metų našlaitis, pripažintas visiškai veiksniu (emancipuotas), Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigai kartu su prašymu, kuriame nurodomas vienas iš Nuostatų 37 punkte nustatytų valstybinės našlaičių pensijos gavimo būdų, kuriuo pageidaujama gauti šią pensiją, skirti valstybinę našlaičių pensiją pateikia šiuos dokumentus:

31.1. našlaičio asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (Lietuvos Respublikos piliečio pasą, Lietuvos Respublikos pasą, Lietuvos Respublikos diplomatinį pasą, asmens tapatybės kortelę) arba šio dokumento kopiją, jeigu našlaičių pensiją prašoma skirti našlaičiui, vyresniam nei 16 metų;

31.2. gimimo liudijimą ar kitus tėvystės (motinystės) ryšius su mirusiuoju pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėju patvirtinančius dokumentus arba šių dokumentų kopijas;

31.3. Nuostatų 30.3 papunktyje nurodytą dokumentą;

31.4. jeigu pilnamečiui našlaičiui yra nustatytas darbingumo lygis ir jis pripažintas neįgalioju iki 18 metų, – Nuostatų 30.2 papunktyje nurodytą dokumentą;

31.5. švietimo įstaigos išduotą pažymą, patvirtinančią, kad vyresnis nei 18 metų našlaitis yra bendrojo ugdymo programos, formaliojo profesinio mokymo programos mokinys ar nuolatinis studijų programos studentas, bet ne ilgiau, iki jam sukaks 24 metai, jeigu jo teisė gauti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją siejama su mokymusi ar studijomis;

31.6. jeigu prašymą skirti valstybinę našlaičių pensiją pateikia našlaičio teisėtas atstovas, – Nuostatų 30.5 papunktyje nurodytus dokumentus;

31.7. jeigu prašymą skirti valstybinę našlaičių pensiją pateikia asmuo, pripažintas ribotai veiksniu šioje srityje, jam nustatyta rūpyba ir paskirtas rūpintojas, – Nuostatų 30.6 papunktyje nurodytus dokumentus;

31.8. jeigu prašymą skirti valstybinę našlaičių pensiją pateikia nepilnametis nuo 14 iki 18 metų našlaitis, kartu turi būti pateikiamas našlaičio tėvo rašytinis sutikimas dėl kreipimosi skirti valstybinę našlaičių pensiją, dokumentai, įrodantys tėvystę (jeigu šių duomenų nėra Nuostatų 31.2 papunktyje nurodytame dokumente), ir tėvo asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas arba rūpintojo rašytinis sutikimas dėl kreipimosi skirti valstybinę našlaičių pensiją, taip pat dokumentas, patvirtinantis rūpybos nustatymą ir asmens paskyrimą rūpintoju, ir rūpintojo asmens tapatybę patvirtinantis asmens dokumentas arba šių dokumentų kopijos;

31.9. jeigu prašymą skirti valstybinę našlaičių pensiją pateikia nepilnametis nuo 16 iki 18 metų našlaitis, pripažintas visiškai veiksniu (emancipuotas), kartu turi būti pateikiamas šią aplinkybę įrodantis dokumentas arba šio dokumento kopija.

32. Dokumentų, nurodytų Nuostatų 30–31 punktuose, kopijoms ir užsienio valstybių išduotiems dokumentams taikomi Nuostatų 19 punkto reikalavimai. Asmenims pateikus dokumentų originalus, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos tarnautojai ar darbuotojai vadovaujasi Nuostatų 19 punkte nustatyta tvarka.

Prašymai skirti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją su dokumentais, nurodytais Nuostatų 30–31 punktuose, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms siunčiami registruotu laišku arba pateikiami atvykus į įstaigą.

Dokumentų, nurodytų Nuostatų 30.2–30.4, 31.2, 31.5 papunkčiuose, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga iš asmenų gali reikalauti tik tais atvejais, jeigu šiuose dokumentuose nurodytų asmens duomenų nėra valstybės ir žinybiniuose registruose ar valstybės, savivaldybių informacinėse sistemose. Jeigu šie duomenys yra valstybės ir žinybiniuose registruose ar valstybės, savivaldybių informacinėse sistemose, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga praneša asmeniui, kuris kreipiasi dėl valstybinės našlių ir našlaičių pensijos mokėjimo, kad jam šių dokumentų ar duomenų pateikti nereikia.

33. Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga asmens ar jo teisėto atstovo prašymą skirti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją kartu su dokumentais, atitinkamai nurodytais Nuostatų 30 arba 31 punkte, ir dokumentu, patvirtinančiu, kad mirusiajam, už kurį skiriama valstybinė našlių arba našlaičių pensija, buvo paskirta pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinė pensija, per 5 darbo dienas nuo prašymo su visais reikiama dokumentais gavimo dienos registruotu laišku persiunčia ministerijai. Jeigu asmeniui buvo paskirta valstybinė socialinio draudimo našlių ar našlaičių pensija, kartu turi būti pateikiama Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos išduota pažyma, patvirtinanti, kad asmens pasirinkimu jam paskirtos valstybinės socialinio draudimo našlių ar našlaičių pensijos mokėjimas nutrauktas.

Sprendimą dėl valstybinės našlių ar našlaičių pensijos skyrimo ar neskystimo priima Komisijos pirmininkas (jo įgaliotas Komisijos pirmininko pavaduotojas) ne vėliau kaip per

20 darbo dienų nuo visų reikiamų dokumentų, nurodytų atitinkamai Nuostatų 30 arba 31 punkte, gavimo ministerijoje dienos.

Apie šį sprendimą asmenį ir pensijas mokančią įstaigą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja Komisijos sekretorius. Informuojant apie sprendimą, kuriuo atsisakoma skirti valstybinę našlių ar našlaičių pensiją, nurodoma atsisakymo priežastis. Asmens prašymas ir kiti valstybinei našlių ar našlaičių pensijai skirti pateikti dokumentai kartu su Komisijos pirmininko (jo įgalioto Komisijos pirmininko pavaduotojo) sprendimo kopija, patvirtinta Komisijos sekretoriaus, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos pateikiami pensijas mokančiai įstaigai.

VI SKYRIUS

PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ, VALSTYBINIŲ NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ PENSIJŲ, PERSONALINIŲ PENSIJŲ MOKĖJIMAS

34. Vyriausybei priėmus nutarimą skirti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją, Komisijai priėmus sprendimą skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją, Komisijos pirmininkui (jo įgaliotam Komisijos pirmininko pavaduotojui) paskyrus valstybinę našlių ar našlaičių pensiją, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka dokumentai dėl atitinkamos valstybinės pensijos skyrimo parengiami ir pateikiami pensijas mokančiai įstaigai.

35. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos mokamos patiems asmenims, kuriems valstybinė pensija paskirta, arba jų teisėtiems atstovams.

36. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, paskirtos iki 2001 m. sausio 31 d., taip pat personalinės pensijos šių pensijų gavėjams mokamos už einamąjį mėnesį. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, paskirtos 2001 m. vasario 1 d. ir vėliau, šių pensijų gavėjams mokamos už praėjusį mėnesį.

37. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, personalinių pensijų gavėjams pensijos pervedamos į jų asmenines sąskaitas per Lietuvos Respublikoje, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įregistruotas kredito įstaigas ar kitus mokėjimo paslaugų teikėjus. Nurodytų pensijų gavėjams, gyvenantiems Lietuvos Respublikos teritorijoje, pensijos gali būti išmokamos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parinktose mokėjimo įstaigose (jų padaliniuose) arba šių įstaigų (padalinių) pristatomos į namus pagal pensijos gavėjo deklaruotą ar gyvenamąją vietą, kurioje jis faktiškai dažniausiai gyvena Lietuvos Respublikoje. Nurodytų pensijų pristatymo tvarką ir sąlygas nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

38. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų gavėjai ar jų teisėti atstovai apie aplinkybes, turinčias įtakos atitinkamos pensijos mokėjimui, privalo pranešti pensijas mokančiai įstaigai per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo:

38.1. pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų gavėjai ar jų teisėti atstovai privalo pranešti apie šias aplinkybes:

38.1.1. netekus Lietuvos Respublikos pilietybės;

38.1.2. pripažinus kaltu už tyčinio nusikaltimo padarymą;

38.1.3. pradėjus gauti draudžiamųjų pajamų, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme (toliau – draudžiamosios pajamos), išskyrus pirmojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjus, kuriems šios pensijos paskirtos kaip ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams, antrojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjus – daugiavaikes motinas ir garbės donorus;

38.1.4. nustačius didesnę nei 40 procentų darbingumo lygį – jeigu pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos mokėjimas siejamas su asmens darbingumo lygiu;

38.1.5. pradėjus mokėti kitą Valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą išmoką;

38.2. valstybinių našlių ir našlaičių pensijų gavėjai ar jų teisėti atstovai privalo pranešti apie šias aplinkybes:

38.2.1. netekus Lietuvos Respublikos pilietybės;

38.2.2. atgavus darbingumą, jeigu pensijos mokėjimas siejamas su asmens darbingumu;

38.2.3. namuose nebeslaugo mirusio asmens vaiko (įvaikio), jeigu valstybinės našlių pensijos mokėjimas siejamas su vaiko (įvaikio) neįgalumu;

38.2.4. sukakęs 18 metų mirusio asmens vaikas (įvaikis) nebesimoko, jeigu valstybinės našlių ir (ar) našlaičių pensijos mokėjimas siejamas su šio vaiko (įvaikio) mokymusi;

38.2.5. našliui susituokus dar kartą.

39. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo draudžiamųjų pajamų atsiradimo dienos, o mokėjimas atnaujinamas nuo dienos, kurią ši aplinkybė išnyko. Ši nuostata netaikoma pirmojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjams, kuriems šios pensijos paskirtos kaip ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams, antrojo laipsnio valstybinių pensijų gavėjams – daugiavaikėms motinoms ir garbės donorams.

40. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjui mirus, pensijas mokanti įstaiga pensiją išmoka jį palaidojusiems asmenims, pateikusiems prašymą išmokėti šias valstybines pensijas mirus valstybinės pensijos gavėjui, remdamasi Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis apie asmens mirties faktą. Jeigu duomenų apie pensijos gavėjo mirties faktą nėra Lietuvos Respublikos gyventojų registre, pensija išmokama kartu su prašymu pateikus mirties liudijimą ar kitą mirties faktą patvirtinantį dokumentą.

Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjui mirus, jį palaidojusiems asmenims pensijas

mokanti įstaiga išmoka atitinkamą valstybinę pensiją už mirties mėnesį, jeigu pensija dar nebuvo išmokėta, ir tokio pat dydžio atitinkamą valstybinę pensiją už dar vieną mėnesį.

Kitos pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjui apskaičiuotos šių pensijų sumos, kurios jam priklausė ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos paveldėtojams, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą.

41. Valstybinės našlių pensijos, paskirtos nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1997 m. birželio 30 d. už mirusius po 1995 m. sausio 1 d. asmenis, toliau mokamos 1997 metų birželio mėnesio pensijos dydžio ir keičiantis valstybinių pensijų bazės dydžiui nedidindamos. Pasikeitus valstybinių pensijų bazės dydžiui, paskirtas pirmojo ir antrojo laipsnių valstybines pensijas, valstybines našlių ir našlaičių pensijas, taip pat personalines pensijas perskaičiuoja pensijas mokanti įstaiga.

Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos perskaičiuojamos pagal Valstybinių pensijų įstatymo 8 straipsnį. Valstybinių našlių ir našlaičių pensijų naujas dydis apskaičiuojamas dauginant perskaičiuotų pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų dydžius iš atitinkamos procentinės dalies, nustatytos Valstybinių pensijų įstatymo 9 straipsnyje. Personalinės pensijos perskaičiuojamos pagal Vyriausybės patvirtinto naujo valstybinių pensijų bazės dydžio ir iki tol galiojusio valstybinių pensijų bazės dydžio santykį.

42. Jeigu pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos mokėjimas buvo susijęs su šių pensijų gavėjo neįgalumu, pasibaigus darbingumo lygio (invalidumo) nustatymo terminui ir asmenį pripažinus iš dalies darbingu ar darbingu ir dėl to jam praradus teisę gauti pensiją, paskirtosios pensijos mokėjimas nutraukiamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį asmuo buvo pripažintas darbingu, pirmosios dienos. Asmeniui, gavusiam pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją, kurios mokėjimas buvo nutrauktas dėl asmens pripažinimo iš dalies darbingu ar darbingu, ir dėl to praradusiam teisę gauti pensiją, sukakus senatvės pensijos amžių, anksčiau paskirtosios pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo dienos, kurią pensijos gavėjas sukanka senatvės pensijos amžių.

43. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjui, kuriam įsiteisėjo apkaltinamasis teismo nuosprendis, kuriuo valstybinės pensijos gavėjas pripažintas kaltu už tyčinio nusikaltimo padarymą, paskirtos valstybinės pensijos mokėjimas nutraukiamas nuo teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos.

44. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, personalinės pensijos gavėjui netekus Lietuvos Respublikos pilietybės, paskirtos valstybinės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo šios aplinkybės atsiradimo dienos. Valstybinės pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo dienos, kurią nurodyta aplinkybė išnyko.

45. Valstybinės našlių pensijos gavėjui dar kartą susituokus, paskirtos valstybinės našlių pensijos mokėjimas nutraukiamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado ši aplinkybė, pirmos dienos.

46. Pagal bendrojo ugdymo programą besimokančiam mokiniui valstybinė našlaičių pensija mokama iki tų metų, kuriais jis baigia mokytis pagal šią programą, rugpjūčio 31 dienos.

Kai pilnametis našlaitis mokosi pagal formaliojo profesinio ugdymo programą arba studijuoja pagal nuolatinių studijų programą, valstybinė našlaičių pensija jam mokama iki kitų mokslo ar studijų metų pradžios toje švietimo įstaigoje, bet ne ilgiau kaip iki baigs šią įstaigą ir ne ilgiau kaip iki jam sukaks 24 metai.

Valstybinės našlaičių pensijos gavėjas, švietimo įstaigoje prasidėjus kiekvieniems mokslo ar studijų metams (arba prieš mokslo ar studijų metų pradžią), privalo pensiją mokančiai įstaigai pateikti švietimo įstaigos išduotą mokymosi ar studijų pažymą, kurioje turi būti nurodyta, kada švietimo įstaigoje prasideda ir baigiasi mokslo ar studijų metai. Valstybinės našlaičių pensijos gavėjui, nepateikusiam tokios pažymos, valstybinės našlaičių pensijos mokėjimas sustabdomas nuo mokslo ar studijų metų toje švietimo įstaigoje pradžios. Gavus pažymą, paskirtos valstybinės našlaičių pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo jos mokėjimo sustabdymo dienos.

Jeigu pensijas mokanti įstaiga duomenis, nurodytus šio punkto trečiojoje pastraipoje, gauna iš atitinkamų registru, ji privalo informuoti valstybinės našlaičių pensijos gavėją, kad jam tokios informacijos pateikti nereikia.

Jeigu valstybinės našlaičių pensijos gavėjas, baigęs mokytis ar studijuoti pagal atitinkamą programą, vėl pradeda mokytis ar studijuoti, valstybinė našlaičių pensija pradedama mokėti nuo mokslo ar studijų metų toje švietimo įstaigoje pradžios.

47. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ir našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjas, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruojant išvykimą iš Lietuvos Respublikos, kiekvienų metų pabaigoje pensijas mokančiai įstaigai privalo pateikti paties pasirašytą pareiškimą, patvirtinantį, kad jis gyvena užsienio valstybėje, ir asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją. Iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. nepateikus tokio pareiškimo ir asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopijos, valstybinės pensijos mokėjimas sustabdomas nuo ateinančių metų sausio 1 d., o pareiškimą pateikus – atnaujinamas nuo mokėjimo sustabdymo dienos, jeigu valstybinės pensijos gavėjas turi teisę gauti valstybinę pensiją. Jeigu pensijas mokanti įstaiga duomenis apie tai, kad asmuo gyvena užsienio valstybėje arba kad gyvas ir yra tam tikroje vietovėje, iš kitos valstybės kompetentingos įstaigos gauna tiesiogiai, ji privalo raštu informuoti valstybinės pensijos gavėją, kad tokios informacijos pateikti nereikia.

48. Nuostatų 39, 42, 44 ir 46 punktų nustatytais atvejais pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, personalinių pensijų mokėjimas atnaujinamas asmens prašymu. Pensijas mokanti įstaiga, gavusi tokį prašymą, per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos patikrina, ar asmuo atitinka šių pensijų mokėjimo sąlygas, ir priima sprendimą dėl pensijų mokėjimo atnaujinimo.

49. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos, valstybinės našlių ar našlaičių pensijos, taip pat personalinės pensijos gavėjui, gaunančiam tik šią pensiją, pensijas mokanti

įstaiga išduoda Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nustatytos formos pensijos gavėjo pažymėjimą.

50. Paskirtų pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų, valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, taip pat personalinių pensijų gavėjų bylos pensijas mokančioje įstaigoje tvarkomos ir saugomos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nustatyta tvarka.
